

Skärgårdarnas Riksförbund, box 129,130 54 Dalarö, tel 08 501 517 13
info@skargardsborna.org www.skargardsborna.org, postgiro 85 86 60 - 4

Styrelsemöte på Örskär 15 – 16 september

Denna gång stod Gräsö Skärgårdsråd som värd och vi kunde därmed stifta bekantskap med nyinrättat vandrarhem på Örskär med Sveriges näst äldsta fyr. I vacker natur och omtänksamt värdskap så blev styrelsemötet lyckat. Luleåföreningen fick goda råd från Vinön om hur man kan använda helikopter för att sopa isvägarna rena från snö och Vinöns förslag om skärgårdsturné för bygdespelet "Vinön brinner" väckte stort intresse.

Ett förslag till beslut om ändrade stadgar togs vilket ger medlemsföreningarna en friare rätt att själva avgöra kraven för avgränsningen av sina medlemmars och de egna styrelseledamöternas bostadsort. Ett alltmer ökande deltidsboende tillsammans med ökande engagemang för Skärgårdarnas Riksförbund är bakgrunden till detta förslag. Kravet att medlemsföreningarnas representanter till SRF skall vara fastboende kvarstår dock

Uppskattat var att Östhammars kommunstyrelseordförande och kommundirektör tog sig tid under söndagen att åka ut till Örskär och sitta ner och diskutera skärgårdsfrågor på ett mycket praktiskt sätt.

Boplikt, Borätt.....

Glesbygdsverkets förslag på "boplikt" dvs att vissa fastigheter/områden bara ska bebos av fastboende är nu ute för en grundlig diskussion i skärgårdsföreningarna. Genom Glesbygdsverkets utredning är nu äntligen boendeproblematiken i skärgården offentligt erkänd. Förhållandena är olika runt Sveriges kust. I norr är sommarboende ett välkommet tillskott i en extrem glesbygd utan att fastighetspriserna ökar för mycket medan spekulationen i fastigheter söderöver alltmer förhindrar fastboende och ungdomar att bosätta sig och driva näringar i skärgården. Från Stockholms skärgård har ett förslag kommit att det ska vara möjligt för en släkt att belägga sin gård med boplikt och därmed sjunker taxeringsvärde och fastighetsskatt och ungdomar ska lättare kunna ta över vid arvskifte. Till det Nationella skärgårdsforumet i oktober kommer många föreningar att ha hunnit diskutera frågan och säkert ha intressanta förslag om tillämpning. Styrelsemötet gav också klartecken för ett Interregprojekt tillsammans med Bosam på västkusten ang boendefrågor.

EU grönbok om kustfisket

EU:s förslag till "grönbok" om det kustnära fisket är nu ute på remiss till den 30.9. Förslaget har väckt stort intresse inom SRF och här är EU ett stöd för skärgårdsbefolkningen mot industrifisket. Vi kan nu i fortsättningen i diskussioner med Fiskeriverket och jordbruksministern hävda att vi har EU i ryggen. Skärgårdsbefolkningens deltidsfiske måste respekteras. Kombinationen säl, skarv och rovfiske är förödande för fiskebeståndet. Vi är förvånade över att miljövärdande myndigheter inte gör något för att bevara fiskarternas överlevnad. Leif Emilsson från Blekinge håller i remissvaret, leif.emilsson@telia.com

Riksdagens revisorer om Glesbygdsverket

SRF säger i sitt yttrande bl a: förstärk Glesbygdsverket med personal, tydliggör det sektorsövergripande granskningsuppdraget, tyng inte Glesbygdsverket med handläggande sektorsuppdrag. Vi vill ha kvar en myndighet vi tycker karaktäriseras av en snabbhet i besluten och ett mod att våga stå upp för det inopportuna! Generaldirektören Pia Enochssons entydiga ställningstagande för att skärgårdsbor ska slippa fastighetsskatt är mycket uppskattat av oss.

Bidrag till enskilda vägar och färjor

Vi ser det som mycket positivt att enskilda och allmänna färjor likställs och att detta sker genom en viss ökning av statens ekonomiska åtaganden. Det är också av stor betydelse för skärgårdsbor i för turism attraktiva områden att vägverket får mandat att besluta om att det i fortsättningen ska gå att boka plats på färjan i förväg.

Kriterierna för allmän väg/enskild väg är direkt ö-ovänliga. Hur ofta är det genomfartstrafik och främmande trafik på en ö? Ett krav på 50 fordon om dygnet kan också vara högt. Förslaget kommer att innebära en ekonomisk övervärling från staten till glesbygdensbor i ett läge då glesbygden har en mycket svår situation ändå. Det bör inte genomföras.

Integrerad Kustzonförvaltning

Miljödepartementet har skickat EU:s förslag till rekommendation om genomförandet av en integrerad förvaltning av kustområdena i Europa. Det är inte bara i Sverige som det finns motsättningar mellan olika intressenter, fastboende, turism, miljöhänsyn, storskalig industri etc

Rent allmänt kan sägas att strategin är tämligen stark i sina miljöaspekter men förvånansvärt vag när det gäller maktfrågor, ekonomi, boende etc – dvs levnadsvillkoren för fastboende. Det är positivt att strategin uppmärksammar, att miljömål som de ibland formuleras, brister i kunskap om skärgårdsjordbrukets och det småskaliga fiskets omvårdande betydelse. Men det räcker inte. En strategi för en samordnad förvaltning av kustområden borde på ett helt annat sätt ta sin utgångspunkt i möjligheterna att överleva i skärgårdssamhällena, förhållandena för det uppväxande släktet, möjligheterna för ungdomar att få bostäder och ta över näringar. Utan att ha lyfta fram dessa frågor så blir strategin ytterligare en strategi där fastboende i de yttersta kustområdena väger lätt i jämförelse med andra intressen.

Jordförvärvsutredningen

I denna utredning föreslår ett borttagande av den prövning som sker av länsstyrelserna vid förvärv av jordbruksmark och skogsmark. SRF vill snarare ha kvar och förstärka prövningen. Vi vet att utan förvärvsprövning kommer alltid skärgårdsborna till korta i konkurrensen om mark. Vi vet också att den som köper produktiv mark och vatten för sitt fritidsintresse många gånger avstår från att låta någon bruka fastigheten.

EU mål 1 o 2

Styrelsen diskuterade mycket grundligt de svårigheter som finns för små föreningar där medlemmar på sin fritid ska arbeta med EU-ansökningar. Flera i SRF styrelse har erfarenhet av att i sina jobb söka EU-medel och kan då jämföra med när tjänstemän på heltid kan ägna sig åt projektrigging i flera månader medan det är tämligen omöjligt att göra det på sin fritid utan att lägga allt annat föreningsarbete åt sidan. Vi kan bara konstatera att regelverket aldrig har tänkt sig att det ska vara människor som oavlönat på sin fritid ägnar sig åt detta. En förutsättning för ett lyckat ansökningsarbete är att kommunerna avsätter medel för näringslivssekreterare och skärgårdssamordnare.

SRF har frångått tidigare tankar om att göra ett stort projekt utan kommer att försöka få igång några mindre pilotprojekt som sedan om de lyckas kan växa sig större. Ett upprop finns för ett **samverkansprojekt mellan skärgårdsskolor** – ta kontakt med birgittasoder53@hotmail.com
Kring skolfrågorna finns också ett stort internationellt intresse. Såväl Danmarks småöar liksom Irlands småöar uttryckte stort intresse i skolfrågorna på SRF internationella konferens i maj.
SRF är också med i ett nätverk om utveckling av lokala lärcentra.

När det gäller **EU-lots** så föreslår SRF mindre regionala projekt där någon kunnig skärgårdsbo ca en dag i veckan kan vara ute och informera tillsammans med någon tjänsteman på sekretariaten. En schablonansökan ska tas fram och som ska kunna kopieras i de olika regionerna och eventuellt får Luleå bli vårt pilotområde. En eloge till Luleå kommuns skärgårdssamordnare Göran Wallin, som också är SRF representant i övervakningskommittén för mål 1 Norra, och som var med på styrelsemötet.

Internationellt

Danske småöars organisation har nu meddelat att man kommer att kunna vara värd för nästa möte i E-SIN, Europés Small Islands Network i september 2002. (Under Danmarks EU:ordf-tid)

Kommande styrelsemöten

9 – 10 november Visingsö

2 – 3 mars 2002, årsmöte ev i Blekinge